

[Ragnhild Andersen.]

om følgende områder: for det første erstatning for frihedsberøvelse, for det andet erstatning for invaliditet, herunder efterbetaling, for det tredje pensioner til enker og efterladte, for det fjerde erstatning for indtægtstab, herunder uddannelse, og for det femte for formuetab.

På hvis vegne rejste danske fangeorganisationer dette krav? På deres vegne, som på tysk foranledning indespærredes, ofte mishandlede og i adskillige tilfælde myrdedes her i landet i de fem forbandede år. Desuden på 6 287 danske og jødiske statsborgeres vegne, som slæbtes til tyske koncentrationslejre, tugthuse og fængsler. 560 af de danske patrioter, der kom til tyske tilintetgørelseslejre, kan ikke kræve erstatning. Nogle af dem hviler i Ryvangen, andre i store askehobe i Tyskland. De faldt som ofre, men de har alle efterladte, der har krav på oprejsning og — lad det være sagt så stærkt som det kan — ikke på nådegaver, ikke på almisser, men på en erstatning, der er udtryk for vilje til at gøre godt igen, udtryk for oprejsning til ofrenes efterladte. Om danske patrioter fra disse år ved vi, at de ikke alene har været berøvet friheden, men at de har pådraget sig skader for livet. Nogle af dem er svært invaliderede, alle er ældet i disse år, og det gælder dem alle, at de aldrig vil kunne udviske erindringer om det nationalsocialistiske helvedes rædsler.

Det er sagt af andre, men jeg vil også sige det, at nok så mange penge aldrig må og aldrig vil kunne udslette indtrykket af den forbrydelse, mange blev vidne til, og som jeg selv har været vidne til, at små, uskyldige jødebørn under gråd og fortvivelse, under spark og slag blev skilt fra deres mødre for derefter at blive slæbt til gaskamrene. At mødre ikke selv kom med, skyldtes, at de først skulle ud på skansegravning, hvor de måtte arbejde, til de segnede, og så var det deres tur til at komme i gaskamrene.

Med penge kan man aldrig gøre godt igen, hvad sådanne forbrydelser har forvoldt, men man kunne dog vise sin gode vilje til at give oprejsning, og som nævnt har Vesttyskland pligt til at give erstatning. Adenauerregeringen har ikke villet det. Når den alligevel under pres af den offent-

lige mening indlod sig i forhandling om erstatning, burde Danmarks regering efter vor opfattelse have holdt så meget på vor nationale værdighed, at den ikke affandt sig med, hvad Bonnregeringen mente at kunne slippe med for at kunne få stempel for at være et andet, et demokratisk Tyskland. For disse 16 mill. DM kræver forbundsrepublikken dels saldokvittering for naziregimets forbrydelser, dels anerkendelse som et andet og bedre Tyskland. Kan det da være glemt, at Hitlers Tyskland efterlod en gæld til Danmark i 1945 på 11,6 milliarder kroner, som aldrig er betalt? Heri er endda ikke medregnet de 40 mill. kr., som den tyske hær havde i lommerne, og som englænderne fratog dem, da tyskerne søgte at slippe ud af landet med dem. En saldokvittering for godt 26 mill. kr., når man ved, at den danske stat hvert år må udrede godt 8 mill. kr. til de hårdest ramte af besættelsestidens ofre!

Under sådanne omstændigheder havde det været værdigere for Danmark at afvise tilbuddet og i det mindste at fastholde fangeorganisationernes krav. Udenrigsministeren siger, at vi må betragte de 26,3 mill. kr. som en symbolsk erstatning — jeg citerer —:

„som et udtryk for det demokratiske Tysklands vilje til at råde bod på det nationalsocialistiske styres misgerninger, ikke for at disse skal glemmes, thi de kan og bør ikke glemmes, men for at fastslå, at der nu er opstået et andet Tyskland.“

Og det siger udenrigsministeren på et tidspunkt, da det er kendt af hele verden, at antisemitismen raser i Forbundsrepublikken, hvor hagekors og ordene „Juden raus“ lyser op på plankeværker og husmure, om et Tyskland, hvor de demokratiske fredsforeninger, ungdoms- og kvindeforeninger, hvor Tysklands kommunistiske parti er forbudt, om et Vesttyskland, hvor det er kendt at regeringen forbereder gennemførelse af en undtagelseslovgivning vendt imod den tyske fagbevægelse, mod den tyske arbejderklasse!

Den højtærede udenrigsminister må da vide, at et andet Tyskland, et demokratisk Tyskland, forudsætter, at folkenes krav om afnazificering og afmilitarisering og demokratisering er sket fyldest. Et andet og